

Чуканова С. О., здобувач НаУКМА, (м.Київ)

СУПЕРЕЧНОСТІ ПРИ ПОРІВНЯННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БІБЛІОТЕЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У США ТА В УКРАЇНІ

Вступ. Україна, знаходячись на сучасному етапі інтеграції у європейське та світове співтовариство, проводить низку реформ у політичній, економічній та освітній галузях. Освіта в Україні виходить на новий рівень. Значної уваги на цей момент вимагає питання підвищення якості освіти на міжнародному рівні із залученням іноземної експертизи та зарубіжного досвіду. Оскільки освіта, зокрема вища освіта є важливим інструментом формування демократичного, гуманістичного, інтелектуального та прогресивного суспільства, то особливу увагу в нашій державі варто приділити реформуванню цієї галузі.

Виклад основного матеріалу. Розвиток сучасного інформаційного суспільства гостро ставить питання ролі бібліотек [3; 5]. У модерному світі бібліотеки конкурують з іншими інформаційними установами за право на існування, тому перед ними стоїть вибір: або зникнути під тиском новітніх інформаційних технологій, поступившись їм, або використати ці технології для власного розвитку в інформаційному суспільстві сьогодення [7; 8].

Сучасне інформаційне суспільство висуває нові вимоги до інформаційних установ, у зв'язку з чим спостерігаються тенденції до змін традиційних функцій бібліотек [1; 2; 6; 7]. Бібліотеки дедалі більше трансформуються на професійні інформаційно-консультаційні центри, що пропонують різноманітні послуги для всіх верств населення. Ці трансформації порушують питання професійної підготовки бібліотечних фахівців [4, с. 199].

Актуальність дослідження професійної підготовки фахівців із бібліотечногознавства та інформології у системі вищої освіти США зумовлена також необхідністю подолання низки суперечностей, виявлених у процесі проведеного дослідження, а саме – між:

наявним рівнем підготовки фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи в Україні та вимогами часу;

повною інтеграцією інформології у бібліотечну справу в США та розрізненістю цих дисциплін у контексті українського бібліотечногознавства;

роллю бакалаврських програм із цієї спеціальності в Україні та США;

обсягом навчального навантаження та якістю освіти у США та Україні.

Висновки. Порівняння освітніх підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців бібліотечної справи в Україні та США здійснено на основі таких критеріїв:

- класифікаційного, що відображає різницю у назвах спеціальності «бібліотечногознавство та інформологія» у США та «інформаційна, бібліотечна та архівна справа» в Україні, у приналежності до галузей: соціальні комунікації – в США, культура – в Україні, зв'язок із науками: інформаційними – у США, історичними (гуманітарними) – в Україні;

- зумовлюючий критерій характеризує передумови виникнення спеціальності; критерій поділу на рівні вищої освіти відображає на яких рівнях вищої освіти

здійснюється професійна підготовка фахівців із бібліотекознавства та інформології в США та Україні;

- інституціональний критерій визначає у яких типах установ здійснюється професійна підготовка фахівців із бібліотекознавства та інформології у США та Україні;

- акредитаційний критерій відображає принципи, за якими здійснюється акредитація навчальних програм із бібліотекознавства та інформології у США та Україні;

- організаційно-методичний критерій відображає на основі яких організаційно-методичних засад здійснюється професійна підготовка фахівців із бібліотекознавства та інформології у США та Україні.

У результаті здійснення порівняльного аналізу підходів до професійної підготовки фахівців бібліотечно-інформаційної галузі в Україні та США на основі таких критеріїв: класифікаційного, зумовлюючого, критерію поділу на рівні вищої освіти, інституціонального, акредитаційного, організаційно-методичного, а також на основі дослідження документальних та науково-педагогічних джерел та структурування отриманих результатів, було **обґрунтовано** напрями використання позитивного досвіду США у модернізації професійної підготовки фахівців із книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії в Україні. Зокрема було запропоновано розширити навчальні плани із книгознавства, бібліотекознавства та бібліографії (або / та бібліографознавства) дисциплінами інформаційного характеру: інформаційно - пошукова поведінка, інформаційна архітектура, інформаційне структурування із використанням XML, адміністрування комп'ютерних мереж, дизайн метаданих, взаємодія штучного інтелекту та людини, принципи роботи довідкової служби в режимі он-лайн. На магістерських бібліотекознавчих програмах було рекомендовано запровадити та / або розвивати такі курси: бібліометрія та наукометрія, використання автоматизованих бібліотечних систем у процесі забезпечення роботи бібліотек, Інформаційна грамотність, реставрація бібліотечних матеріалів, оцифрування рідкісних та цінних видань, інформаційний цикл у соціальному контексті. Варто зауважити, що Україна має потенціал розвивати надалі бібліотечно-інформаційну галузь і поступово стане можливим запровадження такої інтегрованої дисципліни як бібліотечно-інформаційні студії або бібліотекознавство та інформологія із активним залученням Української бібліотечної асоціації до процесу моніторингу якості освіти у цій галузі.

1. Бабич В. С. Еволюція бібліотечно – інформаційної освіти / В. С. Бабич. – К.: Мін-во культури і мистецтв України, КДІК, НПУ, 1997. – 64 с.

2. Бабич В. С., Пашкова В. С. Шляхи удосконалення підготовки фахівців для документально – інформаційної сфери: Матеріали до концепції розвитку ф -ту бібл.-інформ. систем Київ. держ. ін.-ту культури. – К., 1994. – С. 8.

3. Исследовательские университеты США : механизмы интеграции науки и образования / В. Б. Супян. – М. : Магистр, 2009. – 402 с.
4. Chukanova. S. Comparing American and Ukrainian Library and Information Science Education / S. Chukanova // Slavic & East European Information Resources – 2015. – № 16 (4). – С. 199-210. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: DOI:10.1080/15228886.2015.1092069. – Назва з екрана.
5. Critical theory for library and information science : exploring the social from across the disciplines / ed. G. J. Leckie, L. M. Given, J. E. Buschman. – Santa Barbara; Colorado; Oxford : Librarians unlimited, [2010]. – 326 с.
6. Crosby O. Librarians: information experts in the digital age / O. Crosby. // Occupational Outlook Quarterly. – 2000.– № 1. – Р. 3-15.
7. Davidson C. N. The Future of Learning Institutions in a Digital Age This / C. N. Davidson, D. T. Goldberg. – Cambridge, Massachusetts : The MIT Press, 2009. – 67 с.
8. Davidson C. Now you see it : how technology and brain science will transform schools and business for the 21st century / Cathy N Davidson – NY : Penguin Books, [2012]. – 342 p.

*Лісова Н. Є., відмінник народної освіти, спеціаліст
вищої категорії, вчитель географії
Фурсівської ЗОШ І-ІІІ ст. Білоцерківського
району Київської області, Україна*

ЗАСТОСУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ДЕБАТИ» ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ (НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ)

Сучасна школа недостатньо навчає школярів приймати рішення, використовувати інформаційні та комунікаційні технології, критично мислити, розв'язувати конфлікти, орієнтуватися на ринку праці.

За умов подальшого впровадження в навчально-виховний процес основних положень стратегічних документів української освіти: Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», Національної доктрини розвитку освіти, Закону України «Про вищу освіту» уможливило вирішення проблеми підвищення якості навчання у загальноосвітній школі.

Життя ставить перед учителями нові вимоги та завдання, що насамперед пов'язані з проблемою якості уроків. Проведення уроків у сучасній школі має спиратися на застосування інноваційних педагогічних технологій. До низки яких і належить інноваційна педагогічна технологія – «дебати».

Використання у світовій освітній практиці педагогічної технології «дебати» дає можливість обговорювати складні, неоднозначні питання,